

Brüssel, 12. juuni 2017
(OR. en)

9282/17

ECOFIN 391
UEM 140
SOC 370
EMPL 285
COMPET 388
ENV 487
EDUC 215
RECH 171
ENER 210
JAI 468

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	ST 9229/17 ECOFIN 362 UEM 111 SOC 340 EMPL 255 COMPET 357 ENV 457 EDUC 185 RECH 141 ENER 181 JAI 432 - COM(2017) 519 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Austria 2017. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Austria 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitus eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2017) 519 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

milles käsitletakse Austria 2017. aasta riiklikku reformikava

ja esitatakse nõukogu arvamus Austria 2017. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 16. novembril 2016 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2017) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 9.–10. märtsil 2017 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 16. novembril 2016 võttis komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Austriat ei nimetatud ühena nendest liikmesriikidest, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 9.–10. märtsil 2017. 21. märtsil 2017 võttis nõukogu vastu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta („euroala soovitus“)³.
- (2) Kuna Austria rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riikide majandused on üksteisega tihedalt seotud, peaks Austria tagama allpool esitatud soovitusel 1 kajastuva euroala soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.
- (3) 2017. aasta aruanne Austria kohta avaldati 22. veebruaril 2017. Selles hinnati Austria edusamme nõukogu poolt 12. juulil 2016 vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitusel järelmeetmete võtmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (4) Austria esitas oma 2017. aasta riikliku reformikava 21. aprillil 2017 ja oma 2017. aasta stabiilsusprogrammi 2. mail 2017. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

³ ELT C 92, 24.3.2017, lk 1.

- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi võeti arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁴ artiklis 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, milles käsitletakse seda, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.
- (6) Austria suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit. Valitsuse 2017. aasta stabiilsusprogrammis eeldatakse, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk väheneb 2017. aastal kuni 1,0 %-ni SKPst ja saavutab 2021. aastal taseme 0,3 % SKPst. Keskpika perioodi eelarve-eesmärk, milleks on kuni 2016. aastani struktuurne eelarvepuudujääk 0,45 % SKPst ja seejärel 0,5 % SKPst, täidetakse prognoosi kohaselt 2019. aastal. Stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse järk-järgult langema 84,6 %-lt SKPst 2016. aastal 71,0 %-le SKPst 2021. aastal. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on optimistlik ning eeldab investeeringute ja ekspordi hoogsat kasvu 2017. ja 2018. aastal.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (7) Stabiilsusprogrammist ilmneb, et pagulaste erakorralisel sissevoolul ja julgeolekuga seotud meetmetel on märkimisväärne mõju eelarvele, ning programmis esitatakse piisavad tõendid täiendavate eelarvekulude ulatuse ja olemuse kohta. Komisjoni hinnangul ulatusid pagulaste erakorralise sissevoolu ja julgeolekuga seotud meetmete tõttu lubatud lisakulud 2016. aastal vastavalt 0,25 %-ni SKPst ja 0,04 %-ni SKPst. 2017. aastal on julgeolekuga seotud meetmete täiendav mõju võrreldes 2016. aastaga hinnanguliselt 0,01 % SKPst. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 lõike 3 sätteid võimaldavad nende lisakuludega arvestada, sest pagulaste sissevool ja suur terrorioht on erakorralised sündmused, nende mõju Austria riigi rahandusele on märkimisväärne ning jätkusuutlikkust ei seataks ohtu, kui lubataks ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Seepärast on 2016. aasta keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavat kohandamismäära vähendatud, et võtta arvesse pagulaste ja julgeolekuga seotud lisakulusid. 2017. aasta, sealhulgas selle lubatud lisakulude puhul antakse lõplik hinnang 2018. aasta kevadel, võttes aluseks Austria ametiasutuste esitatud andmed.

- (8) 12. juulil 2016 esitas nõukogu Austriale soovitus tagada, et keskpika perioodi eelarve-eesmärgist kaldutaks kõrvale ainult nii palju, nagu on lubatud seoses erakorralisest pagulaste sissevoolust tingitud eelarvemõjuga,⁵ ning teha sel eesmärgil 2017. aastal eelarvekohandus mahus 0,3 % SKPst, välja arvatud juhul, kui keskpika perioodi eelarve-eesmärgist on võimalik kinni pidada väiksema kohandusega. Arvestades komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi, tuleb 2017. aastal struktuurne eelarvepositsioon hoida stabiilsena, võttes arvesse lubatud kõrvalekaldeid. Komisjoni prognoosi kohaselt on 2017. aastal oht sellest nõudest mõnel määral kõrvale kalduda. 2018. aastal peaks Austria komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi arvestades tagama, et valitsemissektori esmaste netokulude⁶ nominaalne kasvumäär ei ületa 2,2 %, mis vastab struktuurse eelarvepositsiooni paranemisele 0,3 % SKPst.⁷ Kui poliitikat ei muudeta, on Austrial 2018. aastal oht sellest nõudest mõnevõrra kõrvale kalduda. Samal ajal prognoositakse, et Austria täidab 2017. ja 2018. aastal võlareeglit. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Austria peab olema valmis võtma 2017. ja 2018. aastal nõuete täitmiseks täiendavaid meetmeid.

⁵ Austrial on 2015. aastal erakorralisest pagulaste sissevoolust ja 2016. aastal julgeolekuga seotud meetmetest tulenenud eelarvemõju võrra lubatud kalduda vastavalt kuni 2017. ja 2018. aastani kõrvale keskpika perioodi eelarve-eesmärgist, sest kummalgi juhul võivad ajutised kõrvalekalded kokku kesta kolm aastat.

⁶ Valitsemissektori netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutlusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

⁷ 2018. aastal Austrialt nõutava kohanduse puhul on võetud arvesse 2016. aastal erakorraliste sündmuste tõttu lubatud ajutisi kõrvalekaldeid, mis võivad kesta kolm aastat.

- (9) Elanikkonna kiire vananemise tõttu kujutavad pensioni- ja tervishoiukulud endast keskpikas ja pikaajalises perspektiivis keskmist ohtu Austria rahanduse jätkusuutlikkusele. Austria riiklikud pensionikulud on ülejäänud liikmesriikidega võrreldes suhteliselt suured ja kasvavad 2060. aastaks eeldatavasti 0,5 protsendipunkti SKPst. Liidu keskmine näitaja peaks samal ajavahemikul langema 0,2 protsendipunkti SKPst. Üks peamistest pensionikulude kasvu põhjustest on hiljutistest reformidest hoolimata madalana püsiv tegelik pensioniiga. Tegelik pensioniiga, väljendatuna keskmise tööturult lahkumise vanusena, on 62 aastat ja 6 kuud meeste puhul ning 61 aastat naiste puhul, mis on madalam kui liidu keskmine, st 63 aastat ja 7 kuud meeste puhul ning 62 aastat ja 7 kuud naiste puhul (2014). Naiste seadusjärgne pensioniiga (60 aastat) on lisaks üks madalamaid liidus ja seda hakatakse meeste omaga ühtlustama alles 2024. aastal. Seadusjärgse pensioniea sidumine oodatava eluea muutumisega aitaks tagada elanikkonna vananemise tingimustes pensionide jätkusuutlikkuse, muu hulgas tegeliku pensioniea tõstmise kaudu.
- (10) Riiklikud tervishoiukulud on juba praegu suured, kuid eeldatavalt kasvavad keskpikas ja pikaajalises perspektiivis märkimisväärselt – 2060. aastaks suurenevad need 1,3 protsendipunkti SKPst, liidus keskmiselt aga 0,9 protsendipunkti. Suuri tervishoiukulusid põhjustab peamiselt ulatuslik haiglasektor ja vähem kuluka ambulatoorse ravi alakasutamine. Haiglate osa tervishoiuvaldkonna kogukuludest on üks suuremaid liidus. Hiljutised algatused esmatasandi tervishoiuteenuste paremaks osutamiseks tuleb seega täielikult ellu viia, muu hulgas toetades uusi rahastamislepinguid tervishoiuteenuste osutajate ja sotsiaalkindlustusfondide vahel. Lisaks ei kasuta Austria haiglasektor piisavalt ära tõhusaid hankemenetlusi, nagu liiduülesed hankemenetlused (0,23 % SKPst; liidu keskmine on 0,62 %), koondhanked ja hinnavälistel kriteeriumidel põhinevad hanked.
- (11) 2017. aasta rahalise tasakaalustamise seadus on aidanud lihtsustada Austria eri valitsustasandite rahalisi suhteid. Austria eelarveraamistik on siiski eri pädevuste ja rahastamiskorralduse tõttu endiselt liiga keeruline ning seda nõrgestab asjaolu, et kohaliku ja riikliku tasandi piiratud pädevus maksude kogumisel ei ole ikka veel kooskõlas nende ulatuslike ülesannetega kulude kandmisel.

- (12) Tänu 2016. aasta maksureformile on maksukiil küll vähenenud 49,5 %-lt 46,7 %-le, kuid püsib võrreldes liidu keskmisega (40,6 %) suhteliselt suur (näitajad keskmise sissetulekuga ja lasteta üksikisiku puhul). Kuna maksuastmestikud ei ole inflatsiooniga seotud, hakkab maksukiil maksumäära korrigeerimata jätmise iga-aastase mõju tulemusena järk-järgult jälle suurenema. Seevastu ei kasutata peamiselt vananenud maksubaasi tõttu piisavalt ära rohkem majanduskasvu soodustavaid tuluallikaid, nagu korduvad omandimaksud. Korduvatest omandimaksudest saadav tulu on Austrias väga väike ja moodustab 0,2 % SKPst, samal ajal kui liidu keskmine oli 2014. aastal 1,6 %. Energia efektiivne maksumäär on Austrias samuti suhteliselt madal, mis osutab sellele, et keskkonnamaksusid, mis hõlmavad ka keskkonnahoidliku käitumise soodustamist, saaks paremini ära kasutada.
- (13) Tööturg toimib Austrias paremini kui enamikus liikmesriikides, kuid probleemid ei ole kadunud. Eelkõige ei kasutata tööturul täielikult ära naiste potentsiaali, mida näitab suur sooline palgalõhe, mis tuleneb muu hulgas osalise tööajaga töötamise suurest osakaalust. Sooline palgalõhe ulatus 2015. aastal 21,7 %-ni, samal ajal kui liidu keskmine oli 16,3 %. Keskmisest suurem osalise tööajaga töötavate naiste osakaal tuleneb peamiselt nende kohustustest laste ja eakate eest hoolitsemisel. 2015. aastal olid hoiuvõimalused tagatud 25,5 %-le alla 3-aastastest lastest, mis jääb ikka veel oluliselt alla Barcelona eesmärgile 33 %.
- (14) Austria on juba ületanud strateegia „Euroopa 2020“ haridusalased põhieesmärgid. OECD 2015. aasta rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi (PISA) testi tulemused kinnitavad siiski, et haridustulemused sõltuvad märkimisväärselt sotsiaal-majanduslikust taustast. Lisaks on haridustulemused märksa halvemad sisserändaja taustaga õpilaste puhul. 2016. aastal oli välismaal sündinud õpilastel 2,7 korda suurem oht enne keskkooli lõpetamist koolist välja langeda kui teistel. Lõimumisprobleeme on ka Austrias sündinud sisserändajate lastel. Lisaks tuleb Austrial saada hakkama suure hulga varjupaigataotlejate ja pagulaste laste lõimisega haridussüsteemi.

- (15) Pangandussektori olukord pareneb pidevalt, ehkki aeglaselt. Austria pangad jäävad kapitaliseerituse tasemelt teiste liikmesriikide pankadele endiselt alla ja kodumaisel turul on nende kasumlikkus surve all. Välisturgudel on nende varade kvaliteet ja kasumlikkus mitmel pool Kesk-, Ida- ja Kagu-Euroopas veelgi paranenud, kuid kohati on nad endiselt haavatavad. Samal ajal on seoses kinnisvarahindade tõusu ja eluasemelaenude taastumisega veelgi tähtsam kohaldada makrotasandi usaldatavusmeetmeid.
- (16) Investeeringud hakkasid 2016. aastal Austrias jälle kasvama, kuid nõrk koht on endiselt VKEde investeeringud ja investeerimine teenustesektorisse. Austria on mõistnud, et ettevõtete asutamine ja kasvamine on tähtis uute investeeringute leidmiseks (lisaks asendusinvesteeringutele) ja sellega kaasnevaks töökohtade loomiseks. Seepärast on riik võtnud endale eesmärgi ulatuslikult toetada digitaalset üleminekut ning suurendada tavapäraselt madalat ettevõtete asutamise ja kasvu määra (7,4 % uusi ettevõtteid ja 7,3 % kiiresti kasvavaid ettevõtteid; liidu keskmine vastavalt 10,8 % ja 9,2 %). Teatatud on juba mõnest konkreetsest meetmest, millega ühelt poolt vähendatakse investeerimistõkkeid ja teiselt poolt parandatakse omakapitali rahastamise, ettevõtluse edendamise ja maksusoodustuste raamtingimusi.

- (17) Äriteenuste sektoris ja reguleeritud kutsealadel valitsevad endiselt suured regulatiivsed takistused, mis ületavad liidu keskmist, eriti arhitektide ja inseneride puhul. Ühtlasi on tööjõu voolavus nii nendel ametialadel kui ka juristidel, raamatupidajatel/maksunõustajatel, patendivolinikel, kinnisvaramaakleritel ja turismigiididel liidu keskmisest märgavalt väiksem, mis näib osutatavat vähesele dünaamikale ja konkurentsile Austria kutseteenuste sektoris. Eespool nimetatud takistuste hulka kuuluvad muu hulgas: 1) arhitektidele, inseneridele ja patendivolinikele seoses osaluse ja ettevõtte õigusliku vormiga kehtestatud piirangud, 2) arhitektidele ja inseneridele kehtestatud piirangud valdkondadevaheliste ettevõtete asutamisel ning 3) arhitektidele, inseneridele ja turismigiididele reserveeritud tegevusalade eriti lai ulatus. Selliste takistuste vähendamine võiks hoogustada konkurentsi, mis tooks turule rohkem ettevõtteid ja pakuks tarbijale eeliseid madalamate hindade näol. Soovitused selle probleemi lahendamiseks esitati 2017. aasta jaanuaris komisjoni teatises, mis moodustas osa teenuseturgude takistustega tegelemiseks ettenähtud meetmete paketi.
- (18) Austria on teinud suuri jõupingutusi varjupaigataotlejate vastuvõtmiseks ning pagulaste ja teiste sisserändajate lõimimiseks. Sisserändaja taustaga inimeste, eriti väljaspool liitu sündinud naiste ja tööd otsivate pagulaste lõimimisega tööturule on siiski endiselt probleeme.
- (19) Komisjon on Euroopa poolaasta (2017) raames Austria majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2017. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2017. aasta stabiilsusprogrammi ja 2017. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Austriale esitatud soovituste järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Austria eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka nende vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastesse otsustesse liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.
- (20) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2017. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamus⁸ selle kohta kajastub eelkõige allpool esitatud soovituses 1,

⁸ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Austrial võtta 2017. ja 2018. aastal järgmisi meetmeid:

1. Järgida oma eelarvepoliitikas stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa nõudeid, mis eeldab, et 2018. aastal saavutatakse keskpika perioodi eelarve-eesmärk, võttes arvesse erakorraliste sündmuste tõttu lubatud ajutisi kõrvalekaldeid. Tagada tervishoiu- ja pensionisüsteemi jätkusuutlikkus. Ratsionaliseerida ja ühtlustada eri valitsustasandite pädevused ning viia omavahel kooskõlla nende rahastamine ja ülesanded kulude kandmisel.
2. Suurendada naiste osalemist tööturul, sealhulgas alaliste hooldusteenuste pakkumise kaudu. Parandada ebasoodsas olukorras olevate, eriti aga sisserändaja taustaga noorte haridustulemusi. Edendada investeringuid teenustesektorisse, vähendades haldus- ja regulatiivseid tõkkeid, lihtsustades turuletulekut ja toetades ettevõtete kasvu.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
